

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Spes & Fiducia, Cuius Iudicisqve Dei, Erga Homines In Hac
Vita Existentes, Firmata**

Stengel, Georg

[S.l.], 1645

§. 5. Eremitæ, in miraculoso pane, suum meritum & peccatum ostenditur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49823](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49823)

Nam pueris melimela damus ; & crustula ;
 elementa velint ut discere prima.

Horat. lib
 1. Sat. 5.

§. V.

Eremita, in miraculoso pane, suum meritum,
 & peccatum ostenditur.

Dulcissimi eiusmodi panis & accepti,
 & perdit meminit etiam, apud vetustissi-
 mum authorem Palladium, in Lausiaca,
 historia, Ioannes Thebaidis clarissimus il-
 lustrator; his verbis: *Fuit quidam mona-*
chus, (imitatione Christi, ad jeiunandum,
in desertum secedentis) qui in eremo hac, qua
præ ceteris interior est, habitabat. Hic dum plu-
res annos in abstinentia perdurasset, & prone-
ctus tempore, prope iam ad senilem venisset eta-
tem, omni virtutum flore adornatus, ac totius
continentia magnitudine sublimatus: cum ora-
tionibus & hymnis sedulo Deo serviret, tanquã
emerito militi suo Dominus remunerationes pa-
rat, utpote qui in corpore adhuc positus, ad in-
star Angelorum incorporea vite fungeretur of-
ficys, & dignum iudicans annonam cœlestem
præbere in deserto ei, qui cœlestem Regem perni-
gilibus præstolabatur excubijs. Quod & Chri-
sto factum est, cui, postquam 40. dies je-
iunavit, Angeli cibos, utique esurienti, mi-
nistraverunt. Volens ergo Deus, qui olim, in
 deserto

Pallad. c.
 46. & seq.
 in Lusiac.
 hist. qui
 vixit An.
 390. tem-
 pore S.
 Hierony-
 mi, quem
 etiam ci-
 tat Epi-
 phan. ep.
 ad Ioan.
 Hieroso-
 lymira-
 num.

Matth.
 4.

Q

deserto

I. Cor.
10. 12.

deserto Israëlitis è nubibus, Eliæ, per coruum, panem suppeditauit, etiam in hoc seculo remunerare eius Monachi fidele propositum, ad prouidentia sua sollicitudinem quotidiani victus eius reuocat curam. Vt enim ei cibi usum preposuisset natura necessitas, ingrediens speluncam suam inueniebat mensæ panem superpositum, miræ suauitatis, omnes mundi delicias superantis, miriq; candoris: ex quo refectus, non surrexit ludere, non saltare & choreas ducere, non poposcit fritillos; sed, in exemplum eorum, qui saturati & saturandi Deum laudant, gratias diuina prestantia referens, rursus ad hymnos & orationes conuertebatur. Ad quem diuina etiam reuelationes, multaq; de futuris rebus, à Deo præmonitiones fiebant. Quàm benè monuit Apóstolus: *Qui stat, videat, ne cadat?* Siquidem etiã sanctissimi viri nonnulli, diabolo tentante, ceciderunt. Quod etiam huic eremicolæ accidit. In his enim talibus & tantis profectibus positus, quia sibi placere ac gloriari quasi de meritis suis cœpit, & cœlestis beneficii munus, vitæ suæ debitum duxit, laxatæ sunt tentatori habenæ. Qui, vt mille artifex, quasi tenui terebra, initio paruum, ac sensim maius foramen facturus, ab exiguis censuit ordinandum.

endum. Itaque continuo subintrat eum parua
quadam desidia animi, tam parua, quam nec
posset aduertere. Post hac (vt sensim & per
gradus iretur) creuit maior negligentia, ita vt
tardior iam fieret ad hymnos, sed & ad oratio-
nem pigrius surgeret, Psalmi quoq; ipsi non eã,
quã prius, vigilantia ab ipso canerentur, sed ubi
parum quid exhibitum fuisset soliti ministerij,
anima eius quasi nimio labore fatigata, requi-
escere festinabat: quia sensus eius reprobus effe-
ctus, de sublimioribus ad inferiora ceciderat,
& cogitationes suæ per diuersa eum precipitia
rapiebant. Erat enim iam in corde eius clande-
stina quadam, turpis ac nefanda cogitatio, con-
suetudo tamen prior; velut si decursus aquæ,
etiam cessante remigio, adhuc priori impetu na-
uigium ferat, ita & vetus institutio ad consueta
hominem officia trahebat. Ob quam causam
& stare adhuc in suo statu videbatur. Hic ergo,
cum post orationes cibum solito requisisset ad
vesperam, ingressus locum eum, in quo refici
consueuerat, inuenit solito panem mensæ super-
positum, ex quo refectus, nihil eorum, quæ in
corde suo versabantur, emendatione curauit,
neq; immutationis suæ damna persensit, sed sper-
nentem se minima, paulatim casurum non in-
tellexit. Interea cum graui iam libidinis incen-

dio stimularetur, & inflammatus turpi concupiscentiâ raperetur rursus ad seculum, illa interim die cohibuit se, & solita hymnorum & orationum ministeria ex more persoluit, atque ingressus ut cibum sumeret, panem quidem inuenit mensæ superpositum, sed aliquanto sordidiorē; admiratus est, & tristis effectus: intellexit enim quod ipsum respiceret, hoc genus monstri, tamen cibo sumpto refectus est. Post diem tertium triplicatis urgeri stimulis cepit: occupauerat enim cogitationes eius quasi iam presentis, & secum positæ, secumque accubentis imago mulieris, quam complecti sibi videbatur, & ad turpes usus habere substratam. Processit tamen & sequenti die ad solita psallendi & orandi officia, sed stabat oculis, & mente captiuus. Cùmq; solito ingressus ad Vesperam requireret cibum, panem quidem inuenit super mensam, sed sordidissimum ac aridissimum, & quasi a muribus vel canibus undiq; corrosus. Tunc ille ut hoc vidit, ingemuit, & lacrymas fudit, sed non ita ex corde, nec ita uberes, quæ possent flammam tanti ignis extinguere. Verantamen sumit cibum, sed neq; quantum volebat, neq; qualem solebat: cum interim cogitationes eum, tanquam cohors barbarica, undiq; circumuallant, & omni ex parte in eum tela jaculantur, ac

vincuntur

vinctum captiuumq; eum ad seculum retra-
 hunt. Exurgens ergo, coepit iter agere noctu, per
 eremum, & tendere ad ciuitatem: sed ubi dies
 facta est, ciuitas quidem longè adhuc aberat.
 Ipse verò, cum rapidissimo aestu coqueretur, &
 fatigaretur in cremo undiq; versus, conside-
 rare oculis coepit, & requirere, sicubi esset in vi-
 cino monasterium: & cum conspexisset fratrum
 quorundam cellulam, tendebat illuc, ut apud
 eos requiesceret. Quem ubi adesse senserunt,
 serui Dei, continuo procurrunt in obuiam, &
 velut Angelum DEI excipientes adorant, pedes
 lauant, ad orationem inuitant, mensam ponunt,
 atq; omnia secundum diuinum mandatũ com-
 plent charitatis officia. Verum ubi refectus est,
 & paululum requieuit, ex more quasi eruditis-
 simo & opinatissimo patre coeperunt verbum,
 edificationis expetere, ac monita salutis inqui-
 rere. Interrogauerunt quoque eum, quomodo
 quis diaboli laqueos possit effugere, aut si quan-
 do turpes injecerit animo cogitationes, quomodo
 depelli possint & abici? Tum ille, ut compulsus
 est monita fratribus dare, & salutis eos viam
 docere; ac de insidijs demonum (quas seruis
 Dei intendunt) facere sermonem, illos quidem
 plenè & sufficienter edocuit, sibi verò ipsi stimu-
 los compunctionis incendit, & in semetipsum.

Q 3 regres-

regressus ait: Quomodo ego alios moneo, & ipse decipior? aut quomodo alios corrigo, qui meipsum non emendo? Age ergo, miser, facito ipse prior, quae facere alios doces. Cùmq; huiusmodi increpationibus uteretur aduersus semetipsum, & intellexisset, se miserabiliter supplantatum, valedicens fratribus, continuo se rapidissimo cursu in eremum dedit, & ad speluncam, de qua discesserat, redijt: prosternens se Domina in oratione, dicens: Nisi Dominus adiuuisset me, paulo minùs habitasset in inferno anima mea. Et iterum. Paulo minùs fui in omni malo, & paulo minùs consummauerunt me, in terra. In hoc verò completum est, quod ait Scriptura: Frater fratrem adiuuans exaltabitur, ut ciuitas munita & fortis. Frater qui adiuuat fratrem, quasi ciuitas firma, & iudicia quasi verctes urbium. Post hæc ergo permansit omni vita sua in luctu & lacrymis, videns diuinitus sibi concessum cœlestis mensæ beneficium perdidisse: coepit enim in labore rursus & sudore vultus sui manducare panem suum. Conclussit autem se intra speluncam, atq; in cilicio & cinere jacens, tamdiu lugens flensq; permansit in orationibus, donec assistens ei Angelus Domini, diceret ei: Suscepit Dominus pœnitentiam tuam, & repropitiatus est tibi: sed caue, ne ultra elatus de-

rus decipiaris. Venient autem ad te fratres, quos tu ipse docuisti, deferentes tibi benedictiones, quas suscipere ne recuses, & sumens cum eis cibum, age gratias Deo tuo.

§. VI.

Quam noxia sit securitas putantium, se à tentatione securos?

Multorum fructuum hortus est hoc exemplum. Ex eo decerpi potest cognoscique; primò, cura Dei, qua, in deserto, desertos alit. Secundò Dei delicatus amor, delicatissimo pane suos alentis, & velut manna dantis, juxta illud Psal. 67. *Parasti in dulcedine tua, pauperi Deus.* Tertiò ministerium Angelorum, qui, in solitudine, non Christo solum, sed etiam seruis Christi ministraverunt. Quartò, infelicitas, vt ita dicam, magnæ felicitatis, in nimiam non rarò securitatem inducentis. Suprà dictus enim Eremita securitate periclitatus, & felicitate miser factus est, & cœpit demereri, ipsorum meritorum occasione. Quintò, humani ingenij virtutisque inconstantia: nam de virtute superbus, virtutem amisit; meruitque cadere, vt humiliaretur, qui stando superbiuit: denique in turpia lapsus est, qui vescebatur pane Angelorum, Quo exemplo meritò

Q 4

multi